

Pro Puu ry

KOTIMAISEN LÄHIPUUN MONIMUOTOISUUS

Diversity of Finnish local wood

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	1
2. Hankkeen tausta ja tavoitteet	2
3. Hankkeen osapuolet ja menetelmät	3
4. Hankkeen tulokset	3
Hankkeen tavoitteiden toteutuminen	
Poikkeamat verrattuna suunnitelmiin	
Poikkeamien syyt	
5. Hankkeen vaikutukset	4
Hankkeen positiivinen ja negatiivinen vaikutukset puurakentamisen edistämiseen	
6. Viestinnän toteutuminen ja tulokset	4
Viestinnän pääasiallinen sisältö, määrä, laatu, kohderyhmät	
Arvio viestinnän onnistumisesta, viestintäsuunnitelman toteutumisesta	
7. Tulosten kestävyys ja hyödyntäminen	4
Arvio tulosten kestävydestä ja konkreettisuudesta ja siihen liittyvistä riskeistä	
Ehdotukset hankkeen tulosten hyödyntämiseksi, ml. liiketaloudelliset ja lainsäädännölliset näkökohdat	
8. Talousraportti	5
Kustannuserittelylomake liitteenä	
Budjetin ja rahoitusuunnitelman toteutuminen ja esiin nousseet ongelmat	
9. Suositukset tulevia hankkeita ja ohjelmia varten	5
Esiin nousseet jatkohankkeita koskevat ideat ja tarpeet	
Mitä vastaavissa hankkeissa tulisi välttää, mitä suositellaan	
10. Johtopäätökset	5

1. TIIVISTELMÄ

Kotimaisen lähipuun monimuotoisuus

Pro Puu- yhdistys toteutti vuoden 2020 aikana viestintäsältöä osana Ympäristöministeriön puun-käytön edistämishjelmaa ministeriön myöntämällä rahoituksella. Tällä hankkeella yhdistys halusi edistää kotimaisen puulajistonlaajaa käyttöä rakentamisessa, kalustamisessa, sisustamisessa ja piha- ja ympäristörakentamisessa.

Koska suurimmaksi esteeksi monipuoliselle puunkäytölle on havaittu materiaalin heikko tuntemus ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa, Pro puu ry halusi tehdä asiasta selvityksen ja laajentaa informaationsältöä ja jakaa sitä oikeille kohde-ryhmille.

Hankkeen aikana toteutettiin sähköinen kysely alan ammattilaisille heidän suhteestaan kotimaisiin puulajeihin. Selvitystyö antoi käsityksen esteistä ja rajoitteista, kiinnostuksesta, valmiudesta ja toiveista nk. erikoispuulajienkin tuomiseksi esim. kalusteisiin ja sisutukseen. Tämän pohjalta saatiin suuntaa antava käsitys tarvittavista toimenpiteistä mahdollisuuksien ja kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseksi.

Pro Puu-galleriassa puutietoutta oli esillä tammikuun ajan: puun kaato, sahaustavat, kotimainen puulajisto, lajiominaisuudet, kuivaus, työstötekniikat ja aihiointi.

Näyttelyyn valmistettiin seinäkemalli 17 kotimaisesta puulajista, jota oppilaitokset voivat myöhemmin tilata opetuskäyttönsä. Puulajimallit varustetaan QR-koodeilla, joka linkittyy Pro Puu-yhdistyksen ylläpitämään PuuProffa-palveluun.

Lahdessa järjestettiin perinteinen Kevätpäivän sahaus-tapahtuma, tällä kertaa syyssahauksena, koronaepidemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi. Samoin suunnitellut laajemmat yleisö- ja koulutustapahtumat kesäkaudella 2020 jouduttiin peruuttamaan.

Syyssahauksessa sahaustekniikat eri välineillä olivat osin myös kokeellisia. Tapahtuman yhteydessä järjestettiin myös ohjausta Kariniemen Arboretum-puulajipolulle.

Yhtenä selvitystyön aiheena pidettiin kotimaisten nk. erikoispuiden saatavuus ja niiden jatkojalostaminen viiluiksi. Näin marginaalipuiden saanto on merkittävästi tehokkaampaa ja teollisuuteen soveltuvampaa.

Viilursorvausta testattiin hankkeen aikana pienellä erällä visakoivua, materiaali odottaa nyt käyttöön ottoa.

2. HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET

Pro Puu yhdistys

Pro Puu ry on tehnyt aktiivista puualan promootiotyötä pian 25 vuoden ajan. Yhdistyksen tarkoituksena on lujittaa puuseppien ja suunnittelijoiden ammatillista ja aatteellista yhteistyötä. Perustehtävänä se pitää kotimaisten puulajien tunnettuuden edistämistä erinomaisena materiaalina kalusteissa, sisustuksissa ja rakennuksissa. Yhdistyksen toimintatavalle on ominaista kilta-aate, jossa keskeistä on ammattitaidon kehittäminen ja ammatillinen vuorovaikutus.

Yhdistys osallistuu aktiivisesti puun käytöstä käytävään keskusteluun ja tekee laaja-alaisesti puualan promootiota ja jakaa keskeistä informaatiota. Innovaatiotoiminta on aktiivista yhteistyössä alan toimijoiden ja koulutuksen kanssa. Konsultointi erilaisissa puuhankkeissa on vakiintunut osaksi toimintaa.

Kotimaisen lähipuun monimuotoisuus

Tällä hankkeella Pro Puu -yhdistys halusi tuoda esiin ja edistää kotimaisen puulajiston asiantuntevaa ja laajaa käyttöä rakentamisessa, kalustamisessa, sisustamisessa ja piha- ja ympäristörakentamisessa.

Tavoitteena oli

- Parantaa ammattilaisten ja opiskelijoiden puun tuntemusta ja kiinnostusta kotimaisen puun käyttöön omassa työssään
- Toteuttaa Kevätpäivän sahaus-tapahtuma laajempaan yleisö- ja koulutustapahtumana ja yhdistää siihen mm. Woodism-työryhmän työnäytöksen marginaalipuun jalostumisesta
- Tuoda esiin marginaalisia sahaustekniikoita eri välineillä , erikoistapauksena Lahden kauppatorilta keväällä 2019 poistetun joulukuusen jalostuminen lasten leikkeihin soveltuvaksi tuhatjalkaiseksi madoksi.
- Jakaa yleisölle puutietoutta on kattavasti esillä kuukauden kestävässä näyttelyssä ja mainostaa Puuproffa.fi –sivustoa
- Mainostaa vapaasti kuljettavaa Arboretum-puulajipolkua, jossa n. 50 puulajia esillä
- Hankkeen aikana tuotetaan sovellettava seinäkemalli 17 puulajista, jota oppilaitokset voivat myöhemmin tilata opetuskäyttönsä. Puulajimallit varustetaan QR-koodeilla, joka linkittyy Pro-puu-yhdistyksen ylläpitämään PuuProffa-palveluun.
- Lähipuun talteenotto- ja sahaus lanseerataan valtakunnalliseksi toimintamalliksi muidenkin kaupunkien toimijoiden käyttöön.
- Toteuttaa sähköinen kysely alan ammattilaisille, opettajille ja opiskelijoille heidän suhteestaan kotimaisiin puulajeihin kaikessa laajuudessaan.

3. HANKKEEN OSAPUOLET JA MENETELMÄT

Hankkeessa päätoimijana oli Pro Puu -yhdistys .

Hankkeen sisällöntuottamisessa hyödynnettiin jo syntynyttä toimijaverkkoa sekä Pro Puun jäsenverkosta, puualan ammattilaisia.

- Näyttelyt järjestettiin Pro Puu-galleriassa
- Sahaustapahtumassa sahauksesta vastasi AAA-Sahakone ja apuna oli Pro Puun jäseniä
- Kyselyn suunnittelun ja toteutuksen teki Pro Puun henkilökunta
- Puulajiseinäkkeen suunnitteli ja valmisti Pro Puu ry:n puuseppä

Hanketta edistettiin vuoden aikana muun työn ohella ja limittyi muuhun puupromootion tekemiseen.

4. HANKKEEN TULOKSET

Hankkeen tavoitteiden toteutuminen

Poikkeuksellisesta korona-ajasta huolimatta saatiin lähes kaikki hankkeeseen suunnitellut tapahtumat toteutumaan.

- Kevätpäivän sahaus-tapahtuma järjestettiin Pro Puulla 2.-12.9.2020 laajempaan yleisö- ja koulutustapahtumana ja yhdistää siihen mm. Woodism-työryhmän työnäytöksen marginaalipuun jalostumisesta
- Lahden kauppatorin joulukuusesta jalostettiin "Tuhatjalkaiset" –teos, joka sijoittui Humpulan päiväkodin pihaan Lahteen. Teos valmistui Pro Puulla ulkotilassa ja ohikulkevat ihmiset saattoivat katsella työn etenemistä.
- Puuproffa.fi –sivusto päivitettiin uudelle pohjalle ja se on kaikkien puusta kiinnostuneiden vapaassa käytettävissä.
- Arboretum-puulajipolkua ylläpidetään Lahden kaupungin kanssa ja se on vapaasti kuljettavissa ympäri vuoden.
- Puulajiseinä on kehitetty valmiiksi tuotteeksi ja sen avulla oppii tunnistamaan ja tuntemaan yleisimmät kotimaiset puulajit. Kunkin puulajimallin päällä on QR-koodi kyseisen lajin esittelysivustolle Puuproffa.fi sivuille.
- Sähköinen kysely kotimaisen puun tuntemuksesta ja käytöstä toteutettiin alan ammattilaisille, opettajille ja opiskelijoille

Poikkeamat verrattuna suunnitelmiin ja poikkeamien syyt

Korona aika aiheutti yleisötapahtumien järjestämiseen poikkeuksia

- Kevätpäivän sahaus-tapahtuma jouduttiin järjestämään koronarajoitusten puitteissa. Yleisömäärä jouduttiin pitämään rajattuna. Paikalla oli puualan opiskelijoita ja muuta yleisöä. Woodism-työryhmän työnäytöstä ja työpajaa ei rajoitusten vuoksi järjestetty.
- Kevätpäivän sahaus -tapahtumia ei järjestetty muilla paikkakunnilla koronarajoitusten vuoksi. Suunnitellut tilaisuudet ja tapahtumat peruuntuivat.

5. HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen vaikutukset puurakentamisen edistämiseen

Hanke vuoden aikana saimme sekä näyttelyiden että tapahtuman aikana positiivista palautetta. Kuten Pro Puu –gallerian näyttelyissä yleensäkin yleisö hämmästelee usein, kuinka monipuolisia esineitä ja tuotteita puusta voidaan valmistaa.

Kotimaisen kauneutta ja ekologisuutta arvostetaan suuresti. Puun kanssa työskentelevien ammattilaisten työskentelytaitoa ihaillaan. Vaikka puu on kova materiaali, se koetaan kuitenkin lämpimäksi ja pehmeän sileäksi koskea. Puun terveellisyys ja miellyttävyys sekä rakentamisessa, sisustamisessa että kalustamisessa nousee esiin lähes kaikissa käydyissä keskusteluissa.

Paikallisen puisto- ja pihapuun talteenotto ja sahauksen mallin tunnetuksi tekeminen jatkuu .

Erialaisten puunkäyttötapojen esittely niin ammattilaisille kuin opiskelijoille, ja tavan kansalaisille, tuo kotimaista puuta tunnetummaksi näyttely ja tapahtuma kerrallaan.

6. VIESTINNÄN TOTEUTUMINEN JA TULOKSET

Kotimaisen lähipuun monimuotoisuus – hankesisältö julkaistiin yhdistyksen nettisivuilla (www.propuu.fi) ja sitä päivitettiin vuoden kuluessa ja sisällön täydentyessä.

Hanke sisältöä jaettiin myös Pro Puun sosiaalisissa medioissa Face/IG vuoden kuluessa ja sisällön täydentyessä. #kotimaistapuuta

Muutamat mediat tekivät vuoden aikana artikkeleita hankkeen kulusta ja sisällöstä.

7. TULOSTEN KESTÄVYYS JA HYÖDYNTÄMINEN

Paikallisen puisto- ja pihapuun talteenotto ja sahauksen mallin tunnetuksi tekeminen jatkuu yhdistyksemme vuosittaisessa toimintakalenterissa. Pyrimme vierailemaan eri kaupungeissa ja kertomaan paikallisen puun hyödyntämisestä. Neuvotteluja käydään mm. Helsingin ja Mikkelin vihertoimien ja koulutuksen kanssa valmiin ja testatun konseptin käyttöönotosta.

Erialaisten puunkäyttötapojen esittely niin ammattilaisille kuin opiskelijoille, ja tavan kansalaisille, tuo kotimaista puuta tunnetummaksi näyttely ja tapahtuma kerrallaan. Perinteisten puunkäsittely tapojen ja puujalosteiden viereen tulee uusia puu- ja biojalosteita, jotka herättävät asiakaskunnassamme ihastusta ja ihmetystä.

Aiomme jatkaa kotimaisten puulajien tunnettuuden edistämistä erinomaisena materiaalina kalusteissa, sisustuksissa ja rakennuksissa. Pyrimme kehittämään jatkuvasti kuukausittain vaihtuvien näyttelyidemme aiheita ja sisältöä.

8 . TALOUSRAPORTTI

Kustannuserittelylomake liitteenä

Hanke eteni lähes budjetin ja rahoitus suunnitelman mukaisesti. Palkkakustannuksiin ja asiantuntijapalveluihin varautumisessa oli pieniä muutoksia, johtuen tapahtumien vaatimasta ulkopuolisesta avun tarpeesta järjestelyissä.

Vaikka luovia projekteja suunnitellaan etukäteen, niiden tarkkoja kustannuksia on vaikea arvioida. Hanketta edistettiin vuoden aikana muiden töiden ohella ja limittyi muuhun puupromootion tekemiseen.

9. SUOSITUKSET TULEVIA HANKKEITA JA OHJELMIA VARTEN

Saimme hankkeella lämpimän vastaanoton ja kotimaisen puun monipuolista käyttöä on ilo edistää. Yhdistyksenä osallistuminen puun käytöstä käytävään keskusteluun ja promootion tekemiseen jatkuu edelleen.

Hankevuoden aikana toiminnan suunnittelu ja käytännöntyöt sujuivat hyvin. Tottumattomilla hanke raportointi ja siihen liittyvät työt sen sijaan tuottavat hankaluuksia. Näitä varten olisi hyvä olla valmis raportointipohja esim. netissä, johon voi hankkeen edetessä syöttää tarvittavat tiedot: kulut, sisältötiedot ym.

10. JOHTOPÄÄTÖKSET

Pro Puu -yhdistys osallistuu aktiivisesti puun käytöstä käytävään keskusteluun ja tekee laaja-alaisesti puualan promootiota ja jakaa keskeistä informaatiota. Innovaatiotoiminta on aktiivista yhteistyössä alan toimijoiden ja koulutuksen kanssa.

Jatkamme paikallisen puisto- ja pihapuun talteenoton ja sahauksen mallin tunnetuksi tekemistä. Suunnitelmissa on vierailla erikaupungeissa kertomassa paikallisen puun hyödyntämisestä. Erilaisten puunkäyttötapojen esittely niin ammattilaisille kuin opiskelijoille, ja tavan kansalaisille, tuo kotimaista puuta tunnetummaksi näyttely ja tapahtuma kerrallaan.

Aiomme jatkaa kotimaisten puulajien tunnettuuden edistämistä erinomaisena materiaalina kalusteissa, sisustuksissa ja rakennuksissa. Pyrimme kehittämään jatkuvasti kuukausittain vaihtuvien näyttelyidemme aiheita ja sisältöä.

